

YKSITTÄIS- TAPPAUS

Yksittäistapaukset työelämässä n. 60-90 minuuttia

Keskustelun vetäjälle Erätauko-ohjeet etäyhteyksille sovitettuna

Mikä on Yksittäistapaus?

Yksittäistapaus on elokuvasarja, joka tekee näkyväksi sukupuolittuneita valtarakenteita.

Mikä on Erätauko?

Erätauko on rakentavan keskustelun menetelmä, joka perustuu dialogiin. Tässä ohjeistuksessa Erätauko on sovitettu etäyhteyksille käytettäväksi. Ideaaliryhmäkoko on 3-5 osallistujaa + keskustelun vetäjä. Tätä suuremman ryhmän keskustelulle on varattava lisää aikaa.

Mikä on dialogi?

Dialogi on rakentava ja tasavertainen tapa keskustella, jossa tähdätään toisten ymmärtämiseen, mutta ei yksimielisyyteen. Parhaimmillaan dialogissa syntyy ennalta-arvaamattomia oivalluksia ja uutta ajattelua.

Dialogissa luodaan luottamuksellinen ilmapiiri ja syvennetään ymmärrystä aiheesta kuin aiheesta. Dialogin avulla voit tuoda eri lähtökohdista tulevia ihmisiä tasavertaiseen kohtaamiseen. Käytä dialogia esimerkiksi osana valmistelua tai ennen ratkaisujen kehittämistä ja päätöksentekoa.

Mitä elokuvassa tapahtuu?

Min klo Osio
(15 minuuttia ennen linjoille kokeilemaan yhteyksiä)

5	Aloituspöytäkirja ja pelisäännöt
15-20	Alustus ja elokuva
5	Oma pohdinta
45	Avataan yhteinen keskustelu
2	Oivallusten kirjoittaminen
3	Oivallusten kertominen
2	Kiitos ja lopetus

Yhteensä n. 60- 90 min riippuen valitun elokuvan pituudesta ja ryhmän koosta

Oikealla aina vetäjälle ehdotus sanoitukseen ja vinkkejä:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin.

Voit myös sanoittaa asiat sinulle sopivalla tavalla.

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

Punaisella: muuta elokuvan ja tarpeen mukaan

ERÄTAUKO

Aloituspöytäkirja

“Tänään pidämme Erätauko-keskustelun
Yksittäistapaus-lyhytelokuvan pohjalta.

Minä toimin keskustelun vetäjänä.

Pyritään tänään kertomaan omista ajatuksista ja puhumaan omasta kokemuksesta luottamuksellisesti.

Meidän ei tarvitse olla samaa mieltä.
Pyritään ymmärtämään asiaa ja toisiamme paremmin.

Keskustelussa ei tarvitse tehdä päätöksiä tai ratkaista asioita. Voimme jutella rauhassa.

Keskustelussa käytetään Rakentavan keskustelun pelisääntöjä, käydään ne nyt lyhyesti läpi...”

2 min

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

Erätauko ja Yksittäistapaus etänä

1. **Kuuntele** toisia, älä keskeytä
2. **Liity** toisten puheeseen.
3. **Kerro** omasta kokemuksestasi.
4. **Kysy**, jos et ihan ymmärrä.
5. **Ole läsnä** ja **kunnioita** toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
6. **Pohdi rauhassa**. Anna tilaa keskeneräisyydelle.

Keskustelussa käytetään Rakentavan keskustelun pelisääntöjä, käydään ne nyt lyhyesti läpi...

Kuunnellaan toisiamme. Pidetään mikki kiinni ja avataan se, kun itsellämme on puheenvuoro. Minä jaan keskustelun aikana puheenvuoroja.

Voit pyytää puheenvuoroa tai kysyä muilta nostamalla kätesi tai laittamalla chatissa viestin.

Voit jatkaa toisen kokemuksesta ja kertoa, miten oma kokemuksesi on samanlainen tai erilainen.

Ei katsota keskustelun aikana toista näyttöä tai somejuttuja, keskitytään tähän hetkeen. Pidetään keskustelu luottamuksellisena.

Sitoudummeko yhdessä näihin pelisääntöihin?

Hyvä juttu, jatketaan.

3 min

Mitä elokuvassa tapahtuu?

Min	klo	Osio
5		Aloituspöytä ja pelisäännöt
15-20		Alustus ja elokuva
5		Oma pohdinta
45		Avataan yhteinen keskustelu
2		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Alustus

Katsotaan yhdessä lyhytelokuva
Unelmaduuni | Let Her Speak | Juhlatunnelma | Play Rape

Sen jälkeen meillä on aikaa keskustella lyhytelokuvasta ja siitä heränneistä ajatuksista.

Mikäli tänään herää haastavia tai ikäviä tunteita, voit katsoa myös verkkosivuilta yksittäistapaus.fi ohjeet avun kanaviin kohdasta "Tiedä ainakin nämä".

→ *Pohdi jo etukäteen, mikä on teidän yhteisön tavoite ja mihin suuntaan te tähtäätte elokuvan ja keskustelun jälkeen. Voit myös kertoa, kenelle voit teillä tulla puhumaan itseä painavasta asiasta (esim. jaa työterveyden tai luottamushenkilön yhteystiedot).*

15-20 min

Elokuvat

Voitte katsoa elokuvan joko yhteisesti jaetulta näytöltä, mutta teknisesti yksinkertaisinta on jakaa kaikille osallistujille linkki elokuvaan ja pyytää palaamaan yhteiseen keskusteluun elokuvan katsomisen jälkeen.

[UNELMADUUNI](#)

[LET HER SPEAK](#)

[JUHLATUNNELMA](#)

[PLAY RAPE](#)

Kuva ja ääni yhteisestä keskustelusta on hyvä mykistää elokuvan katselun ajaksi riippumatta siitä, katsotteko elokuvan jaetulta näytöltä vai itsenäisesti.

Suosittelomme, että ette pidä taukoa elokuvan katselun jälkeen, vaan puratte ajatukset ja tunnelmat yhdessä.

Mitä elokuvassa tapahtuu?

Min	klo	Osio
5		Aloitus ja pelisäännöt
15-20		Alustus ja elokuva
5		Oma pohdinta
45		Avataan yhteinen keskustelu
2		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Oma pohdinta kokemuksista

Ota hetki aikaa itsellesi. Kirjaa koneelle tai paperille muutamia ajatuksia siitä, mitä elokuva herätti. Pohti erityisesti:

**Millaista valtaa elokuvassa käytettiin?
Mitä ajatuksia henkilöiden käytös herätti?**

Jos haluat, voit kertoa millaisia omia kokemuksia sinulla on tästä lyhytelokuvan aiheesta. **Tämä ei ole pakollista.**

Tähän on aikaa noin viisi minuuttia.

Voitte aloittaa...
... Nyt on aika lopettaa.”

5 min

Työkaluja ohjaajalle

- *Jokaiselle elokuvalle on keskustelua johdattava pääkysymys, joka kannustaa dialogiin*
- *Voit kysyä suoraan joltakulta, jos keskustelua on vaikeaa saada käyntiin*
- *Muistuta tarpeen mukaan Rakentavan keskustelun pelisäännöistä, joihin on yhdessä sitouduttu*
- *Ohjaa keskustelijoita liittymään edellisen puheenvuoroon ja puhumaan omasta kokemuksesta*
- *Pidä huolta, että hiljaisemmatkin saavat kertoa ja että aktiiviset eivät täytä kaikkea tilaa*

Yhteinen keskustelu (jatkuu)

Nyt olisi kiva kuulla, mitä kokemuksia sinulle ja teille tuli mieleen.

Kuka haluaisi aloittaa, eli:

**Millaista valtaa elokuvassa käytettiin?
Mitä ajatuksia henkilöiden käytös herätti?**

Jatkokysymykset:

Unelmaduuni: Miten voisi tunnistaa ja torjua omia ennakkoluulojaan?

Let Her Speak: Miksi vähättelijä ei välttämättä huomaa vähättelevänsä?

Play Rape: Miksi epäkohtia tai ristiriitoja voi olla vaikea ottaa työyhteisössä puheeksi?

Juhlatunnelma: Miksi yhteisö voi joskus vähätellä, torjua tai jopa kokonaan kieltää yksilön ikävät kokemukset?

Voit tarvittaessa käyttää näitä kysymyksiä keskustelun edistämiseksi:

Kaikki elokuvat

Millä eri tavoin me kaikki käytämme tilanteissa valtaa?

Unelmaduuni

Mitä meidän yhteisössämme on tehty monimuotoisuuden lisäämiseksi?

Let Her Speak

Voisivatko elokuvan roolit olla toisinpäin, niin että kohteena olisi mies?

Juhlatunnelma

Miten luoda sellainen ilmapiiri, jossa vaikeistakin asioista uskaltaa puhua?

Play Rape

Millaisilla keinoilla ohjaaja tai johtaja voi varmistaa, että kaikilla on turvallinen olo?

Faktoja aiheessa pysymisen tueksi:

<https://www.yksittaistapaus.fi/tieda/>

ERÄTAUKO

Mitä elokuvassa tapahtuu?

Min	klo	Osio
5		Aloitus ja pelisäännöt
15-20		Alustus ja elokuva
5		Oma pohdinta
45		Avataan yhteinen keskustelu
2		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Oivallusten kirjoittaminen

“Kiitos hyvästä ja rakentavasta keskustelusta!
Seuraavaksi kirjoitamme, mitä oivalluksia
keskustelusta syntyi.

Pohdi muutama oivallus tai ajatus, joka sinulle jäi mieleen
keskustelusta. Saitko uusia ajatuksia aiheesta?
Ajatteletko jostakin ehkä eri tavalla, kuin aiemmin?

**Kirjoita itsellesi muistiin ja valitse yksi oivallus
keskustelualustamme chattiin.**

Kerään kirjatut oivallukset lopuksi
ja teen niistä meille koosteen.

Tähän on aikaa muutama minuutti.
Valitse oivalluksistasi siis yksi, jonka haluat jakaa tässä
yhdessä.”

2-3 min

Mitä tapahtuu työhaastattelussa?

Min	klo	Osio
5		Aloitus ja pelisäännöt
15-20		Alustus ja elokuva
5		Oma pohdinta
45		Avataan yhteinen keskustelu
2		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Oivallusten kertominen

“Nyt pyydän, että yhdellä lauseella jokainen teistä jakaisi yhden oivalluksen tai ajatuksen, joka tästä keskustelusta tai aiheesta sinulle jäi.

Saiko elokuva tai keskustelu sinut näkemään jonkin asian eri tavalla kuin ennen?

Aloitetaan vaikkapa sinusta...”

→ *Valitse aloittajaksi sellainen henkilö, joka on todennäköisesti valmis kertomaan omasta oivalluksestaan.*

3 min

Mitä elokuvassa tapahtuu?

Min	klo	Osio
5		Aloitus ja pelisäännöt
15-20		Alustus ja elokuva
5		Oma pohdinta
45		Avataan yhteinen keskustelu
2		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Kiitos ja lopetus

Saivatko elokuvat tai keskustelu
sinut näkemään jonkin asian eri tavalla kuin
ennen?

Jaa oivalluksesi!

Lähetäkää oivallukset osoitteeseen

<https://www.yksittaistapaus.fi/yhteys/>

**Oivallukset voi halutessaan jättää
anonyymisti**

*Lopuksi kerro, mikä on teidän yhteisön seuraava tavoite,
tahtotila tai toimenpide keskustelun jälkeen (esim..
tasa-arvosuunnitelman päivitys, jatkokouluttautuminen,
keskustelun jatkumisen suunnitelma jne).*

2 min

SEN MINKÄ NÄKEE VOI MUUTTA

Tutustu muihin elokuvaan, aiheeseen ja
avun kanaviin osoitteessa

yksittaistapaus.fi

YKSITTÄISTAPAUS

ERÄTAUKO